

ІНІЦІАТИВИ ЗАКОНОДАВЧИХ ЗМІН

ЩОДО ПОСИЛЕННЯ ПРОЗОРОСТІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ЦІЙ СФЕРІ

ОЛЕНА БОЙКО,

експерт з питань місцевого самоврядування

**MINISTRY OF
FOREIGN AFFAIRS
OF DENMARK**

France

**International
Partnerships
Austria**

Polish aid

SLOVENIA
AID & PARTNERSHIPS

Ministry for Development
of Communities
and Territories of Ukraine

ПРО ЗАКОНОПРОЄКТ

мета

- забезпечення гарантій прозорості місцевого самоврядування

завдання

- удосконалення організаційно-правових засад реалізації принципів гласності та прозорості місцевого самоврядування; доступу до інформації про діяльність органів місцевого самоврядування
- забезпечення належного інструментарію стимулювання прозорості місцевого самоврядування
- регулювання питань відповідальності та санкцій за недотримання законодавства щодо прозорості місцевого самоврядування

внесення змін до:

- ❑ Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»
- ❑ Закону України «Про доступ до публічної інформації»
- ❑ Кодексу України про адміністративні правопорушення

актуальність

підтверджена дослідженням «Практика застосування та оцінка ефективності реалізації законодавства з питань забезпечення прозорості місцевого самоврядування»

(Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо забезпечення прозорості місцевого самоврядування» №3590-IX від 22.02.2024)»

ПРИНЦИПИ ГЛАСНОСТІ, ПРОЗОРОСТІ, ДОСТУПНОСТІ

стан справ

- ❑ серед основних принципів здійснення місцевого самоврядування є «гласність»

проблема

- ❑ відсутні «прозорість» та «доступність» серед основних принципів здійснення місцевого самоврядування

шляхи вирішення

Посилення гарантій прозорості місцевого самоврядування:

- віднести до основних принципів здійснення місцевого самоврядування принципи «прозорість», «доступність»
- встановити вимоги прозорості діяльності виконавчих комітетів рад
- визначити, що регулювання гласності, прозорості та доступності на місцевому рівні здійснюється:
  - статутом територіальної громади - засад гласності, прозорості та доступності
  - положенням про офіційний вебсайт ради - створення та адміністрування офіційного вебсайта ради

стан справ

- відсутнє правове регуювання вебсайтів місцевих рад
- законодавчо закріплено перелік інформації, що має оприлюднюватись на вебсайтах рад

проблема

- правова невизначеність:
  - ✓ що таке вебсайт ради?
  - ✓ вебсайт – це імператив чи дискреція?
- відсутні вимоги щодо офіційних вебсайтів рад

шляхи вирішення

Законодавче регулювання засад функціонування офіційного вебсайта ради

«Офіційний вебсайт ради - сукупність програмних засобів, розміщених за унікальною адресою в мережі Інтернет, разом з інформаційними ресурсами, що перебувають у розпорядженні відповідної ради, створений з метою забезпечення гласності, прозорості та доступності, оприлюднення інформації відповідно до Закону України "Про доступ до публічної інформації" та цього Закону»

- закріпити імператив створення та функціонування офіційного вебсайта ради
- встановити основні вимоги до офіційного вебсайта ради:
  - публічна інформація, розміщена на вебсайті, є офіційним джерелом інформації
  - офіційний вебсайт ради ведеться українською мовою
  - не використовується в цілях, не пов'язаних з діяльністю ради та її органів
  - положення про офіційний вебсайт затверджується радою

стан справ

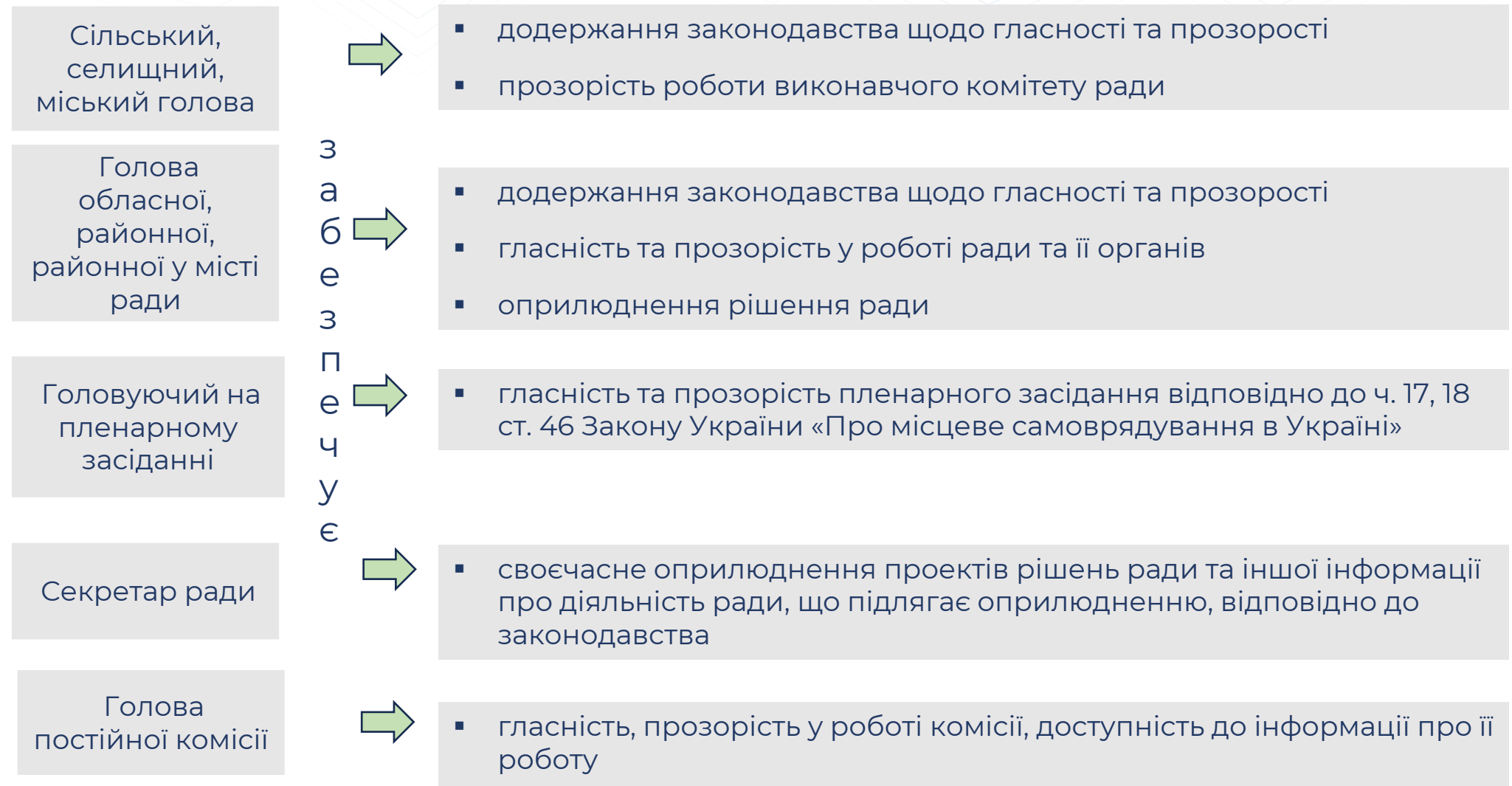
- ❑ не чітко визначені повноваження щодо забезпечення прозорості місцевого самоврядування

проблема

- ❑ ускладнено організацію виконання вимог Закону
- ❑ ускладнено застосування персональних санкцій за невиконання вимог Закону

шляхи вирішення

Встановлення та розмежування повноважень та відповідальності

з
а
б
е
з
п
е
ч
у
є

стан справ

- законодавством передбачено:
- ✓ парламентський контроль
- ✓ громадський контроль
- ✓ державний контроль

проблема

- механізм парламентського контролю потребує дослідження
- механізм громадського контролю потребує удосконалення
- відсутній механізм державного контролю

шляхи вирішення

Створення дієвих механізмів контролю

- Громадський контроль: нова редакція ч. 2 ст. 17 ЗУ «Про доступ до публічної інформації»

*«2. Громадський контроль за забезпеченням розпорядниками інформації доступу до публічної інформації здійснюється депутатами місцевих рад, громадськими **об'єднаннями**, громадськими радами. **Громадський контроль за забезпеченням розпорядниками інформації доступу до публічної інформації також може здійснюватися** шляхом проведення відповідних громадських слухань, громадської експертизи **діяльності органів виконавчої влади, громадського оцінювання діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування тощо**»*

- Контроль місцевої ради:
  - заслуховування звітів постійних комісій щодо забезпечення гласності та прозорості їх роботи, оприлюднення інформації
  - дебіюрократизація звітування старост

стан справ

- Законодавством передбачено:
- ✓ парламентський контроль
- ✓ громадський контроль
- ✓ державний контроль

проблема

- механізм парламентського контролю потребує дослідження
- механізм громадського контролю потребує удосконалення
- відсутній механізм державного контролю

шляхи вирішення

Створення дієвих механізмів контролю

- **Державний контроль** (*не є предметом презентованого законопроекту*):

- запровадити моніторинг виконання вимог закону щодо прозорості
- внести зміни до Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення законності та прозорості в діяльності органів місцевого самоврядування» з метою:
  - 1) впровадження державного нагляду у тому числі за актами органів місцевого самоврядування, що видаються ними на виконання власних повноважень
  - 2) скасування відтермінування введення в дію цього Закону

ПРОЗОРИСТЬ УПРАВЛІННЯ КОМУНАЛЬНОЮ ВЛАСНІСТЮ

стан справ

- ❑ є законодавча вимога оприлюднення та регулярного оновлення інформації щодо об'єктів права комунальної власності

проблема

- ❑ правова невизначеність щодо прозорості спільної комунальної власності
- ❑ правова невизначеність щодо строків оприлюднення
- ❑ Закон вимагає оприлюднення інформації одночасно на трьох Е-ресурсах:
  - ✓ на єдиному державному веб-порталі відкритих даних
  - ✓ на офіційних веб-сайтах органів місцевого самоврядування
  - ✓ в функціональному сервісі Єдиного державного реєстру об'єктів державної власності

шляхи вирішення

Уточнення вимог до оприлюднення інформації

- запровадити прозорість інформації щодо спільної комунальної власності
- встановити вимогу невідкладного оновлення інформації у формі відкритих даних у разі майнових операцій щодо об'єктів права комунальної власності (спільної власності)
- скасувати вимоги оприлюднення та регулярного оновлення інформації про об'єкти права комунальної власності в функціональному сервісі Єдиного державного реєстру об'єктів державної власності

стан справ

- ❑ Законом 3077-ІХ встановлено загальні засади дисциплінарної відповідальності для службовців органів місцевого самоврядування
- ❑ стаття 212-3 КУпАП встановлює адміністративну відповідальність та санкції за порушення права на інформацію

проблема

- ❑ Закон 3077-ІХ не набрав чинності
- ❑ стаття 212-3 КУпАП не чітко встановлює відповідальність за невиконання вимог прозорості місцевого самоврядування, передбачені Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні»

шляхи вирішення

Посилення відповідальності

- **ДИСЦИПЛІНАРНОЇ:** скасувати відтермінування набуття чинності Законом України «Про службу в органах місцевого самоврядування» 3077-ІХ (*предмет окремого законопроекту*)
- **АДМІНІСТРАТИВНОЇ:** визначити у статті 212-3 КУпАП санкції за невиконання вимог прозорості місцевого самоврядування, передбачені Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні»:

АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

- Визначити у статті 212-3 КУпАП санкції за невиконання вимог прозорості місцевого самоврядування, передбачені Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні»:

- неопритулення, несвоєчасне оприлюднення інформації
- оприлюднення недостовірної, неточної або неповної інформації
- необґрунтоване віднесення інформації до інформації з обмеженим доступом
- незабезпечення трансляції в мережі Інтернет у режимі реального часу пленарного засідання ради
- незабезпечення трансляції в мережі Інтернет у режимі реального часу засідання постійної комісії ради
- незабезпечення відеофіксації пленарного засідання ради
- порушення порядку оприлюднення, зберігання відеозапису пленарного засідання
- незабезпечення відеофіксації постійної комісії ради
- порушення порядку оприлюднення, зберігання відеозапису постійної комісії ради
- порушення порядку оприлюднення та оновлення інформації щодо об'єктів комунальної власності (спільної власності)

накладення штрафу на посадових осіб від **п'ятдесяти до сімдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян**

повторне протягом року вчинення порушення

накладення штрафу на посадових осіб від **сімдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян**

ДИСКУСІЙНЕ:

Чи доцільно розширювати перелік осіб, які мають право складати протоколи про адмінправопорушення за ст. 212-3 КУпАП ?

(ч. 8-1 ст. 255 КУпАП визначає це право за уповноваженими особами секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини або представниками Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини)

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!

**MINISTRY OF
FOREIGN AFFAIRS
OF DENMARK**

France

**International
Partnerships
Austria**

Polish aid

SLOVENIA
AID & PARTNERSHIPS

Ministry for Development
of Communities
and Territories of Ukraine